

2. Державний стандарт повної загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. – Режим доступу до вид.: http://gu.osvita.ua/legislation/Ser_osv/76886/; Постанова Кабінету Міністрів України №898 від 30.09.2020 р.
3. Лозовецька В. Т. Професійна кар'єра особистості в сучасних умовах праці: монографія / В. Т. Лозовецька // – К.: Міленіум, 2015. – С. 85–96.
4. Навчання біології учнів основної школи / Матяш Н.Ю., Коршевнік Т.В., Рибалко Л.М., Козленко О.Г.: методичний посібник /. – К.: КОНВІ ПРІНТ, 2019. – 208 с.
5. Нагорна Н.В. Інтерактивні технології як засіб формування педагогічної компетентності майбутнього психолога / Н.В.Нагорна // Наука і освіта. – 2015. – № 6. – С. 90–95.
6. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу до вид.: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/344/2013#Text>; схвалено указом президента України від 25 червня 2013 року № 344 / 2013.
7. Непорожня Л.В. Формування природничо-наукової компетентності старшокласників у процесі навчання фізики. Методичний посібник / Л.В. Непорожня // – К.: КОНВІ ПРІНТ, 2018. С. 8–12.
8. Овчарук О.В. Інформаційно-комунікаційна компетентність як предмет обговорення: міжнародні підходи / О. В. Овчарук // Комп'ютер у школі та сім'ї. – 2013. – №7. С. 3–6.
9. Пометун О.І. Теорія і практика послідовної реалізації компетентнісного підходу в досвіді зарубіжних країн / О.І. Пометун // Компетентнісний підхід в сучасній освіті: світовий досвід та українські перспективи. – К.: «К.І.С.», 2004. – С. 67–72.
10. Пугач І.М. Творчі завдання на уроках біології як засіб формування ключових компетентностей учнів / І.М. Пугач // Біологія. Хімія. – 2007. – №14.
11. Равен Дж. Компетентность в современном обществе: Выявление, развитие и реализация.– М.: Когито-Центр, 2002. – С.50–80.
12. Хуторський А.В. Ключові компетентності як компонент особистісно орієнтованої парадигми освіти / А.В. Хуторской // Народное образование. – 2003. – №2. – С. 58–64.

ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ-ІНОЗЕМЦІВ НА КАФЕДРІ ПАТОФІЗІОЛОГІЇ ПДМУ

Гришко Ю.М.
(Полтава, Україна)

Сьогодні новою прогресивною концепцією створення освітньо-інформаційного простору на базі стрімкого розвитку інформаційно-комунікаційних технологій (ІКТ) є нова освітня парадигма дистанційної освіти. Відбувається перерозподіл світового освітнього простору, особливо з початком пандемії COVID-19 і дистанційна освіта відіграє в цьому процесі провідну роль. Протягом тривалого часу дистанційне навчання стало єдино можливим засобом навчання у навчальних закладах. Особливо актуальною ця форма навчання є для студентів-іноземців, які навчаються у ПДМУ так як багато з них на період карантинних обмежень перебувають за межами України [1]. Психолого-педагогічна сутність освітніх ІКТ полягає у застосуванні комп'ютера в процесі навчання як засобу, який може використовуватися на всіх етапах процесу навчання: при поясненні нового матеріалу, закріпленні, повторенні, контролі. При цьому комп'ютер виконує різні функції: викладача, робочого інструменту,

колективу, що співпрацює, дозвільного середовища [2]. Кожна з цих функцій у процесі навчання відкриває багаті й різноманітні можливості. Основна перевага сучасних ІКТ полягає в тому, що вони забезпечують інтенсифікацію всіх рівнів навчально-виховного процесу і, як результат – інтенсифікацію розвитку особистості студентів, їх підготовку до майбутньої професії лікаря. Серед найбільш значущих позитивних результатів застосування ІКТ необхідно назвати такі: процес навчання стає більш цікавим, різноманітним, інтенсивним; повноцінна і постійна індивідуалізація навчання; естетичне виховання внаслідок використання комп'ютерної графіки, технології мультимедіа; розвиток комунікативних здібностей; інтенсифікація самостійної роботи тих, хто навчається; формування умінь приймати або пропонувати оптимальне рішення у складній ситуації; формування інформаційної культури, умінь здійснювати обробку інформації; підвищення мотивації та пізнавальної активності; професійне зростання викладача, його орієнтація на інноваційні педагогічні технології. Незважаючи на певні труднощі, використання ІКТ у навчально-виховному процесі формує нову педагогічну технологію навчання, яка на сьогодні перебуває тільки на початку свого становлення [2].

Одним із сучасних, актуальних і перспективних напрямків реалізації ідей ІКТ в освіті є модель дистанційного навчання [2]. В даний час дистанційне навчання в усьому світі, в тому числі і в Україні, розвивається виключно активно, зважаючи на пандемію. Дистанційне навчання відрізняється низкою суттєвих психолого-педагогічних переваг: можливість навчатися в будь-який час, у своєму темпі, в будь-якому місці, високі результати навчання, мобільність, доступність навчальних матеріалів, навчання в спокійній обстановці, індивідуальний підхід, зручність для викладача та професійне зростання. Не зважаючи на безперечні переваги, дистанційне навчання обмежує можливості безпосереднього спілкування студентів з викладачами, що значно знижує розвивальний і виховний потенціал навчання. Цей недолік особливо відчутний в організації процесу навчання у вищому медичному навчальному закладі, так як майбутні лікарі повинні опанувати систему професійних компетенцій, серед яких однією з найважливіших є комунікативна компетентність.

Одним із шляхів збереження і посилення переваг ІКТ, одночасно, подолання ряду недоліків є модель змішаного навчання. Змішане навчання – це освітня технологія, що передбачає органічне поєднання дидактичних форм дистанційного навчання з традиційними формами аудиторних занять. В таких умовах навчання істотно зростає особиста ініціатива і відповідальність того, хто навчається за результативність в індивідуальному освітньому середовищі. Крім цього, у змішаному навчанні суттєво зростає ефективність навчальної взаємодії студентів у веб-просторі, об'єктивність їх взаємного контролю і самоконтролю. На сьогоднішній день існує кілька моделей використання елементів дистанційного навчання в системі змішаного навчання [2]. На кафедрі патофізіології ПДМУ за способом організації занять застосовуються дві форми дистанційного навчання:

1) *синхронне* – передбачає одночасну участь викладача і студента у навчальному процесі, тобто вони розділені лише територіально. Зв'язок здійснюється за допомогою Інтернету (викладачі кафедри використовують платформу Zoom під час проведення практичних занять). У цій формі практично імітується звичайний навчальний процес, оскільки передається аудіо- та

відеозображення від викладача до студента і від студента до викладача та здійснюється спілкування в режимі реального часу;

2) *асинхронне навчання* має місце, коли викладач і студент працюють у різний час – наприклад, перебуваючи у різних часових поясах тощо. Для зв'язку студента і викладача та передачі інформації на кафедрі патофізіології ПДМУ використовують e-mail, Google Classroom, Viber так як здійснення безпосереднього контакту викладача і студентів-іноземців онлайн часто ускладнюється через різницю у часі між країнами, адже багато з них під час дистанційного навчання перебувають за межами України. Завданням викладача у цій формі навчання є забезпечення всіх можливих матеріалів для підготовки студента в зручній для нього час та їхнє завантаження на онлайн-ресурс. Студент навчається також у зручній для нього час, однак протягом певного встановленого викладачем терміну [3]. Таким чином, дистанційна освіта є цілеспрямованим організованим процесом активної опосередкованої спільної діяльності викладачів і студентів, в ході якої майбутні фахівці набувають знань та навичок, необхідних для їхньої майбутньої професійної лікарської діяльності. Ця форма навчання надає свободу вибору місця, часу і темпів навчання, а також дозволяє отримувати освіту для студентів які навчаються онлайн в період карантину. Дистанційна освіта являє собою сукупність сучасних педагогічних, комп'ютерних і телекомунікаційних технологій, методів і засобів, що забезпечує можливість навчання без відвідування навчального закладу із забезпеченням регулярними консультаціями у викладачів закладу освіти [4].

Отже, для викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти з використанням елементів змішаного навчання від викладачів вимагається опанування інноваційних активних педагогічних методів, технік та технологій [5-9], та достатній рівень інформаційної компетентності. Зазначимо, що за умови використання елементів змішаного навчання розробником дистанційного курсу має бути викладач, оскільки саме він продумує логіку поєднання та співвідношення традиційного і дистанційного навчання, чітко усвідомлює специфіку педагогічної діяльності та особливості навчальної дисципліни, що викладає [5-9].

Список використаних джерел:

1. Малиновська О.Л., Масон С.Р., Чаплик О.А. Деякі історичні та теоретичні аспекти дистанційного навчання. Науковий вісник НЛТУ України. 2017. Вип. 27(4). С. 186–188.
2. Тарасова Т.Б. Використання елементів дистанційного навчання у вищому навчальному закладі: погляд психолога. Фізико-математична освіта. 2018. Випуск 1(15). С. 316–321.
3. Ястремська С.О. Організація та здійснення дистанційного навчання студентів магістратури навчально-наукового інституту медсестринства тернопільського державного медичного університету імені І. Я. Горбачевського // Фізико-математична освіта : науковий журнал. – 2017. – Випуск 4(14). – С. 132–137.
4. Жовтоніжко І.М., Бабакішієва Є.Н. Вибір методичних підходів для дистанційного навчання природничих дисциплін в умовах закладу вищої освіти. Фізико-математична освіта. 2019. Випуск 3(21). С. 66–70.
5. Іващенко М.В., Бикова Т.Б. Особливості використання елементів змішаного навчання в процесі викладання навчальних дисциплін у закладах вищої освіти. Фізико-математична освіта. 2018. Випуск 1(15). С. 221–226.

6. Гришко Ю.М. Мотивація студентів Української медичної стоматологічної академії до покращення якості знань / Ю.М.Гришко // Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Методика навчання природничих дисциплін у середній та вищій школі» (XXVII Каришинські читання). 28-29 травня 2020. – Полтава, 2020. – С. 184–185.

7. Hryshko Yu.M. The use of group forms of training at pathophysiology classes with foreign students / Yu.M. Hryshko // Світ медицини та біології. – 2017. – №3. – С. 195–197.

8. Гришко Ю.М. Використання інноваційних технологій при викладанні патофізіології іноземним студентам / Ю.М. Гришко // Світ медицини та біології. – 2013. – №2. – С. 46–49.

9. Застосування рефлексивного управління активним навчанням на практичних заняттях з патофізіології. Вісник проблем біології та медицини. – 2013. – Т.1(104). – №4. – С. 68–70.

ПРОФЕСІЙНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ

Гуляєва Д.С.

(Полтава, Україна)

На сьогодні дизайн трансформувався в один з найвпливовіших видів проектно-художньої творчості, він зорієнтований на новітні науково-технічні досягнення, технології, матеріали, сучасні віяння моди та запити споживачів, створює привабливе і комфортне для людини середовище, полегшує роботу, побут, виховує естетичний смак. У цьому контексті надзвичайно важливим є розуміння дизайну, як такої проектно-художньої діяльності, функції якої не обмежуються лише підготовкою людини до професійної діяльності, але й виконують роль інструменту трансляції сучасної моди.

Термін «дизайн» передбачає відмінність проекту від попередніх аналогів особливою дотепністю, сміливим, незвичайним рішенням, що призводило до економії матеріалу, часу, зусиль, місця, тобто явище, яке привносило щось особливе, унікальне, ще не існуюче у світі [1]. Дизайн є розвитком ініціативності майбутніх фахівців у процесі навчально-творчої діяльності [2].

Дизайнер є суб'єктом ринку, який завдяки своїй творчій інноваційній діяльності створює товари та послуги, що безумовно стають об'єктами права інтелектуальної власності [3], та що свідомо комерціалізуються та продаються на сучасних сегментах ринку. Особливість дизайнерської професії згідно його поглядів полягає у проектуванні відповідно до викликів суспільства [4].

Специфіка професійної діяльності майбутнього дизайнера відображена у наступних компетентностях: соціально-комунікативній, спеціальній, персональній. Соціально-комунікативна компетентність припускає наявність знань, умінь в галузі взаємодії з громадськими інститутами, людьми, а також володіння прийомами професійної поведінки і спілкування. Спеціальна компетентність включає підготовленість до самостійного виконання усіх властивих дизайнерові видів професійної діяльності (проектною, аналітичною, експериментально-дослідницькою, виробничо-управлінською, експертно-оцінною та ін.), уміння вирішувати професійні завдання й оцінювати результати своєї праці, здатність до саморозвитку. Персональна компетентність розуміється як здатність до постійного професійного зростання і підвищення кваліфікації,